

Del 1

Den motvillige mördaren

Prolog

1342: Flugor!

Ingen tycker om en bödel, inte ens bödeln själv, tänkte Herman. Han sneglade på bödeln som stod där med avskurna öron, och ögon som inte gärna mötte någon annans, men fick snart något annat att tänka på när repet runt benen spändes. Han stönade när även det bakom ryggen drogs åt. Bara rättardrängens hårdhanta grepp hindrade honom från att falla.

Paniken växte, spred sig som en krypande löpeld. Allt starkare, allt mer outhärdligt. Herman kämpade, märkte att han höll på att förlora. Andningen blev stötig, sus i öronen. *Måste ha luft!*

Då, just då, sveptes allt bort. Till och med smärtan. Men befrielsen varade bara ett kort ögonblick, sedan var kaoset där igen. *Luft, jag måste ha luft.* Synfältet gled undan och allt blev till ett regn av gnistor.

Han sjönk ihop, hölls uppe bara av rättardrängarnas hårdhanta grepp. Fick en hård armbågsstöt rakt in i sidan. En stöt som hindrade honom från att glida in i medvetlösheten.

Då fick han syn på något som fick honom att rycka till. På bara två stegs avstånd låg ett avhugget huvud.

Det Herman Swerting såg rakt in i, var sin vän Johannes Moppes brustna ögon, Visbys halshuggne borgmästare. Två blint stirrande ögon. En hel evighet hängde Herman där. Han hann se hur flugor gick in och ut genom Johannes öppna mun. Herman kunde bara stirra förfärat, ända tills ett kraftigt ryck lyfte honom rak.

Det var bara smärtan i axlarna som höll paniken borta. Nu visste han vilket öde som väntade även honom. Flugor. I munnen.

Herman såg ut över folket som samlats där på torget. Alla ljud var som bortblåsta. Han såg att prästen rörde på munnen, men hörde inte ett ord av hans mässande böner. Flugor!

Han *måste* tänka på annat.

Men vad skulle han tänka på? Döden? Borde han inte det? Men det kom inga djupsinniga tankar om döden, inga sista bråddjupa insikter om meningen med livet.

Snart, mycket snart, var det hans tur. När prästens böner tystnade, då var hans tid utmätt. Först de två borgmästarna. Sedan kom turen till några av rådsherrarna. En var hans egen son, Detmar, den äldste. En annan var svågern och kompanjonen Henrik Zobber. De stod någonstans bakom honom med bundna händer, väntade på sin tur.

Han sökte flackade runt med blicken. Var fanns hans hustru? Helvig? Han kunde inte se henne. Hon stod med sin syster, Helenborg. Och sönerna? Herman, Simon, Greger ...

En enda i havet av människor mötte hans sökande blick utan att vika undan. Hans vän Henrik Strande. Han som så enträget varnat honom för att väcka mäktigare mäns vrede. Även Henrik stod med surrade händer, bland dem som ännu inte hunnit dömas. Men även han skulle bli dömd till döden. Också han skulle få flugor i munnen.

Nej, han *måste* tänka på annat.

Herman sneglade på bödeln. Han såg kraftig ut men började visst bli lite darrhäft, så snart var även hans tid ute. För det första en ny bödel alltid måste göra, det var att hugga huvudet av den gamle. Så han som stod där borta, lutad mot sin redan blodig bödelsyxa, även han skulle komma att bli av med huvudet snart. Herman smakade på tanken, men den gav honom ingen tröst.

Hur hade allt kunnat gå så galet? Det började med att han och stadens råd betalade ut guteskatten till kung Magnus, trots att kungen låg i fejd med Hansaförbundet. Visst, kung Magnus hade fängslat gotländska köpmän. Och visst, han hade blockerat sjövägen till Novgorod. Så de betalade ut skatten i all hemlighet. Hade knappast haft något annat val.

Att högljudda unga män sedan skrek ut sin vrede på Visbys krogar när hemligheten råkade komma ut, varför bry sig om det? Vem hade inte skrikit ut sin ölstinna vrede i ungdomens dagar? Hur kunde folk som annars var så kloka låta vanvettet ta över?

Herman rätade på ryggen. Kände hur ilskan och vreden över orätten gav honom kraft att stå rak. Nej, han skulle inte gå till sin död som ett skälvande vrak. Han tittade Henrik Strande stadigt i ögonen. Hörde prästens mässande som ett surr i bakgrunden. Aldrig förr hade han så hett önskat att en präst skulle fortsätta med

sitt mässande i all oändlighet, för när prästen var färdig, då hade hans tid runnit ut. Hermans blick sög sig fast i Henriks. *Kommer han förvandlas till en skrikande ynkrygg? Nej, det kommer gå bra. Men varifrån kommer alla flugor?*

Han *måste* tänka på annat.

Han såg sökande ut över torget. Där ute i folkmassan fanns hans hustru, sönerna. Stolta envisa Helvig och de tre yngsta. Han kunde se dem för sitt inre, så som de stod där när han leddes fram. Helvig med tysta tårar rinnande utefter kinderna. Mitt i denna tanke slutade prästen sin bön. I samma ögonblick vräktes Herman omkull på stocken. Bödelsyxan föll. Flugorna surrade ...